

M

Sauro.
Salmen kylä.

Salmen kylän keskellä sijaitsevalta Myllymäeltä on löydetty rautakautisia muinaiuskaluja (N° 5204: 1-9) Kylänpää talon alueelta, jonka vuoksi kesäkuun lopulla kylässä käydessäni, suunnitella ja täydentämällä kopiaitsimäkeä koskevan maanmittarikartan, joka joitakuusi vuosia takaperin oli tehty.

Myllymäestä pyssyn kantaman (n. 200 à 300 metrin) päässä luoteeseen on mäki nimeltä Linnamäki, pohjoispuolelta jyrkkä, eteläpuolelta loiva. En löytänyt mitään muurin jalkia sen juurelta enkä laelta.

Salmen kylästä kilometrin verran pohjoiseen ja valttamaantiin pohjoispuolella mainittu kylän keskitalon maalla on eräs matala melkein puuton mäki nim. Säkärämäki, josta tein karttaluonnoksen.

Säkärämäen pohjoispäässä on eräs jokseenkin shedä kummun muotoinen hau.

taraunio (n. 5 a' 6 metr. ristiänsä) ja muutamia askelaita siitä lounaaseen matala pitkulainen ja tasaleveä kumpu. Maan itäkulmalla oli muutamia kiviä, jotka pistivät silmille nurmesta ja samanlainen kokoselma näkyi riäällä toisella Sak. kääramäen itäpuolella olevalla kankaalla; näitä luuli Kylänpääin vanha isäntä Otto Wilhelm Salminen myöskin hautaumaiksi. Sakkääramäen lounaispuolella niityn rannassa näkyy rivi isonlaisia kiviä. Maan suurin pituus arvioltaan 200 metr., kapein kohta noin 50 metriä.

Sakkääramäki sijaitsee luultakseni keskellä entistä kulkuväylää ollen nyt alavien niittyjen ympäröimänä. Muinaista laivaliikettä täällä todistaa monet seikat. Haaverkallion ("Haarakallion") talon lähellä kylästä kaakkoon sanotaan olevan rautarenkiaan vuorossa laivojen kyt. komusta varten muinaisina aikoina. Sama alankomaa, joka Sauvon jokilaaksosta tullen täältä kautta ja Linnarvooon ohitse ulottuu Sakkääramäelle, jatkuu nimillä Ristiniitty, Sakkäära ja Wallerinta vielä useampia kilometrejä pohjoiseen ja kerrotaan Wallerimäen pohjoispuolelta noin parisataa vuotta takaperin "kuuton kolin" löydetyn. Viimeksi mainittu niitynmaa oli O. W. Salmisen lapsuuden aikana vielä keväisin ja syksyisin aina veden hallussa.

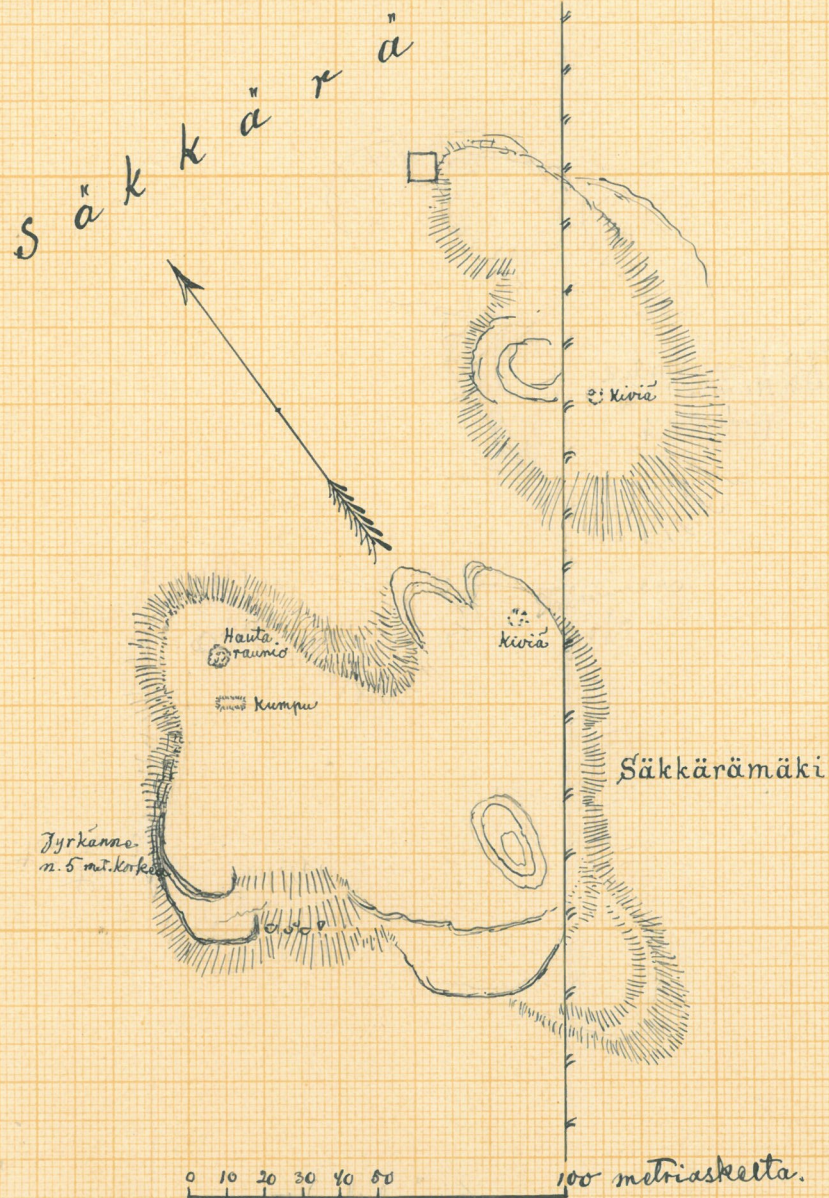
Helsingissä,

Lokakuun 1 päivänä 1909.

Hilma Appergren-Kivale

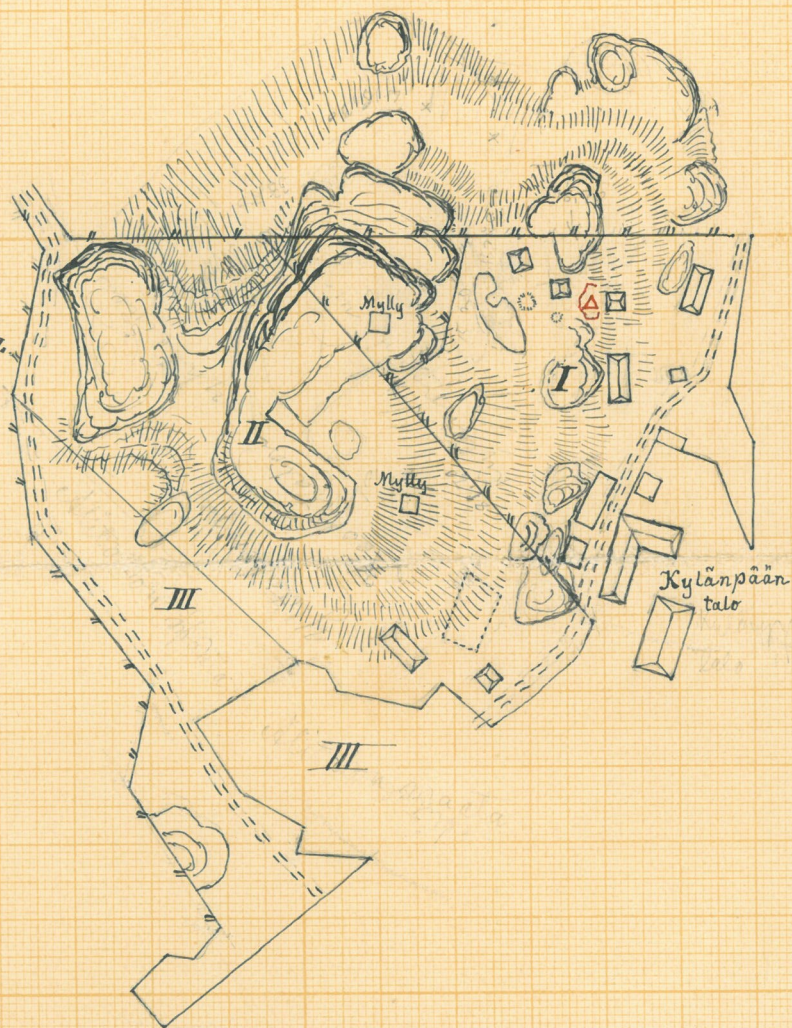
Wallerinta

Ristiniitty

- I. Kylänpään talon maata
- II. Ylitalon ja keskitalon yhteistä maata
- III. Alitalon maata

Δ Esineet N° 5204: 1-9.

10 0 10 20 30 40 50 100 met.

Kartta

Myllymäestä Salmen kylässä
~~Kylänpään talon maalla~~
 Sauvon pitäjässä.

Maanmittarin kartasta suurentamalla
 ja täydentämällä kesäkuu 1909 tehnyt
 Hjalmar Appelgren-Kivalo